

Tentoonstelling *Camouflage en Abstractie*

FeliXart Museum / Drogenbos

22/09/2019 > 27/01/2020

Call for papers “exploratory workshops”

Nieuwe perspectieven over camouflage

21-23 maart 2019 - Brussel

Uiterste indieningsdatum : 24 februari 2019

Een uitgebreid onderzoeksveld over de relaties tussen kunst en camouflage ontwikkelt zich de laatste jaren, naar het voorbeeld van de onderzoeken die sinds de jaren 1980 gevoerd worden door professor **Roy R. Behrens** aan de University of Northern Iowa, en recentelijk, door professor **Ann Elias** aan de University of Sydney.

In dezelfde lijn situeren zich ook de beroemde catalogus *DPM – Disruptive Pattern Material* gepubliceerd door Hardy Blechman en Alex Newman in 2004; de tentoonstelling *Camouflage* die het Imperial War Museum organiseerde in Londen in 2007, met de publicatie of een boek door Tim Newark; of het colloquium *Camouflage in de kijker* georganiseerd door Ilse Bogaerts en Werner Palincx in het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel van 13 tot 15 oktober 2010. Talrijke tentoonstellingen rond de camouflagethematiek vonden de laatste jaren ook plaats in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Het **FeliXart Museum te Drogenbos**, wenst op zijn beurt een **tentoonstelling** te organiseren rond het onderwerp, met drie nieuwe inzichten:

- 1- Het specifiek richten op het thema « **camouflage en abstractie** », waarbij **abstractie in de nauwe betekenis van het woord wordt gezien, namelijk als non-figuratieve beeldende kunst, zowel de geometrische als de lyrische strekking.**
- 2- Het verbreden van de onderzoeksvelden: van **natuurwetenschappen tot menswetenschappen, over filosofie, anthropologie, psychologie, ecologie, geschiedenis en kunstgeschiedenis.**
- 3- Het actualiseren en voeden van het onderwerp door middel van **een dialoog tussen geschiedenis en Belgische kunstwerken** (sectie van de Belgische camoufleurs tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog, Belgische kunstenaars die rond het thema camouflage werken zoals Victor Servranckx, Jos Leonard, Joseph Lacasse, Fred Bervoets, enz.) die tot op heden weinig tentoongesteld zijn geweest, en tenslotte ook sleutelwerken uit de **internationale historische en artistieke context** (Auguste Herbin, Paul Nash, Paul Klee, Josef Ibers, Jackson Pollock, Andy Warhol, Alain Jacquet, Alighiero Boetti, Alessandro Mendini, enz.).

De tentoonstelling zal plaatsvinden van 22 september 2019 tot 27 januari 2020, **in samenwerking met het War Heritage Institute en het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen**, beiden in Brussel

gelegen. Zowel natuurlijke specimens als *militaria* en kunstwerken zullen tentoongesteld worden met het idee om ook **de vormen en de functie van de objecten in vraag te stellen**.

De tentoonstelling neemt als vertrekpunt de publicatie *Concealing-Coloration in the Animal Kingdom: An Exposition of the Laws of Disguise Through Color and Pattern* (met de bijhorende aquarellen) door de schilder en natuurwetenschapper **Abbott H. Thayer** in **1909**. De bedoeling is om de debatten die eruit volgden en vooral de rol van de camouflagetheorieën en de ambiguë beelden in het ontstaan van de abstractie in de eerste jaren van de 20^e eeuw te bestuderen.

Hierna worden de **slutelmomenten van de twee Wereldoorlogen** in een internationaal perspectief onderzocht, **met een bijzondere aandacht voor België** waar het onderwerp nog niet werd gepresenteerd.

Verder zal de tentoonstelling ook handelen over de **conceptuele en vormelijke debatten gelinkt aan camouflage in de 20^e en 21^e eeuwen**: grens tussen het zichtbare en onzichtbare, ethiek van het bedrog, sociale en esthetische functie van camouflage bij levende wezens, gestaltisme en experimentele psychologie, fysieke percepties van het zicht, en, uiteraard, interesse en link van de kunstenaars met camouflage, van het begin van de 20^e eeuw tot vandaag.

We zullen ook **de beeldende evolutie van de motieven en de verschillende esthetische strategieën**, die gebruikt worden in het kader van camouflage, onder de aandacht brengen. Het gaat voornamelijk over de concepten van **verschuilen, mimetisme** (versmelten met de omgeving), **verwarring van het zicht** ('dazzling' en afleiding), of **transparantie en verblinding**.

In deze context, organiseert het FeliXart Museum op **21, 22 en 23 maart 2019** "exploratory workshops" om Belgische en internationale onderzoekers en kunstenaars samen te brengen rond **volgende onderzoeksvragen**:

- 1- Stand van zaken en recente vooruitgang van het onderzoek rond camouflage, meer bepaald rond strategie en in het domein van de natuurwetenschappen;
- 2- Esthetische waarde van de natuur en van levende wezens, in het bijzonder rond camouflagestrategieën;
- 3- Geschiedenis van de camouflage en de sectie van camoufleurs, zowel militair als niet-militair, vóór, tijdens en na de voorgenoemde periodes, in het bijzonder in België (we zoeken bijvoorbeeld documentatie rond de Britse camouflageschool in Wimereux tijdens WO I);
- 4- De linken tussen kunst en camouflage: camouflagekunstenaars en kunstenaars die rond deze thematiek werken. Deze categorie omvat alle kunstdisciplines: beeldende kunst, maar ook literatuur, architectuur, design, theater, film, dans, muziek, enz.
- 5- Kunsttheorieën over de evolutie van de abstrahering van het motief, bijvoorbeeld bij Riegl, Worringer of in het kader van het gestaltisme;
- 6- Nieuwe benaderingen of algemene voorstellingen van het concept camouflage in de filosofie, de anthropologie, en de psychologie;
- 7- Voorstelling van hedendaagse kunstwerken die te maken hebben met deze problematieken.

De bijdragen mogen vrij informeel zijn (we zijn er ons van bewust dat de deadline heel kort is), en kort (20 minuten maximum). **De bedoeling is om alle ideeën samen te bundelen**.

De bijdragen kunnen daarna, indien gewenst, als **wetenschappelijke publicatie** uitgebracht worden, in een geschreven of digitaal universitair tijdschrift, met naleescommissie. **De definitieve teksten moeten dan uiterlijk tegen 12 mei ingediend worden**.

Bepaalde teksten of delen van teksten kunnen worden geselecteerd voor de tentoonstellingscatalogus. Ze zullen dan vertaald en vergoed worden volgens de gangbare publicatievoorwaarden voor tentoonstellingscatalogi.

Een **wetenschappelijk comité**, met Belgische Nederlandstalige en Franstalige onderzoekers uit de museale en universitaire wereld, wordt momenteel samengesteld om de voorstellen te evalueren. Belangstellenden worden uitgenodigd om hun voorstel tot bijdrage in hun voorkeurstaal (Nederlands, Frans of Engels) **tegen zondag 24 februari 2019** in te dienen. Kandidaten vernemen uiterlijk op 26 februari of hun voorstel aanvaard is.

De workshops zullen plaatsvinden in Brussel. Reis- en verblijfkosten van de deelnemers worden vergoed ter hoogte van 150€ per persoon. Een middagmaal wordt voorzien in het kader van de workshops.

Als u zich niet kan vrijmaken op deze data, maar u graag aan het project wil deelnemen, nodigen we u uit om contact met ons op te nemen. We zullen dan bekijken op welke manier we kunnen samenwerken.

Het **FeliXart Museum** te Drogenbos, voor diegenen die het nog niet kennen, heeft al meermaals tentoonstellingen van internationale uitstraling georganiseerd. Zo vond in 2012 de tentoonstelling **Grenoble 1927** plaats, die werken uit verschillende Belgische en Franse, zowel private als publieke collecties samenbracht. Het daaropvolgende jaar werd er de monografische tentoonstelling **Michel Seuphor** georganiseerd, waarvan de catalogus vandaag als referentiewerk geldt rond deze kunstenaar. En recent, in het voorjaar 2018, werkte het museum samen met Museum Belvedere in Heerenveen (Nederland) voor de tentoonstelling **Constructivistische verbanden, Noord-Zuid**.

De opening van de tentoonstelling *Camouflage en abstractie* zal ook de gelegenheid zijn om een nieuwe stap in de evolutie van het museum in te wijden, namelijk het ecologisch luik van de instelling met de link tussen kunst en natuur. Het FeliXart Museum omvat naast het museum ook de hoeve (en atelier), de boomgaard en groene omgeving van de schilder Felix De Boeck.

Indieningsprocedure:

- 1- Kandidaten die een bijdrage willen voorstellen: Gelieve **vóór 24 februari 2019** een abstract van een tiental regels samen met een korte CV in uw voorkeurstaal (Frans, Nederlands, Engels) te sturen naar: CamouflageFelix2019@gmail.com
- 2- Kandidaten die op een informele manier wensen deel te nemen: Gelieve **vóór 24 februari 2019** een korte CV in uw voorkeurstaal (Frans, Nederlands, Engels) te sturen naar: CamouflageFelix2019@gmail.com

Tijdschema:

Bijdragen indiening deadline: 24 februari 2019

Antwoord: ten laatste op 26 februari 2019

Workshops: 21, 22 en 23 maart 2019

Indieding definitieve teksten (indien geselecteerd): 12 mei 2019

Opening tentoonstelling: 22 september 2019

Tenslotte wensen we ook mee te delen dat de workshops gratis toegankelijk zijn voor het publiek. Als u graag op de hoogte blijft van het programma, alsook van de plaats en data van de workshops kan u ons contacteren via: CamouflageFelix2019@gmail.com

Gezien de korte deadline, mag u ten laatste op 20 februari een antwoord van ons verwachten.

In de hoop u talrijk te mogen verwelkomen, groeten we u vriendelijk,

Céline De Potter
Curator van de tentoonstelling

Sergio Servellón
Directeur van het FeliXart Museum

Valérie Glansdorff
Workshops coorganisator

Museum Felix De Boeck vzw | Kuikenstraat 6 | 1620 Drogenbos (Belgium)
+32 (0)2 377 57 22 | info@FeliXart.org | www.FeliXart.org